

jää seisma ja nuttis ärdamast fui enne; siiski ei rääkinud tema ühte sõna.

Öppetaja wöttis lahkest tema käest finni ja palus teda, oma majaesse astuda. Moor mees töökus eotsalt wasto, funni auuvärt wanakese elav sõna ja lahke kombe tema üle wödimust wörsid. Kui tippa saiwad astunud, alkas öppetaja uest tema käest nöudma, mis kuru vastus temal yidi olema, et ennast jökkle sippus upputama. Pika trööstimise ja palvete peale tunnistas wiimaks noormees oma õnnetust, kuid tema fergel meeles Kroono raha wälja oli annud, ja niiud seda ei wöinud asemel panna. Seda tunnistades nuttis tema ärdaste ja üüdis wahete peal: "Mino waene ema! mino waene ema! fui tema seda kuulda saab!" Se kohetsemine tuli rõhutut südame põhjast, selle pärast wöttis öppetaja silmapilgul nöufs willetsat aidata. Puduv raha olli nelikümmed rubla õbedat; seda raha andis öppetaja pealikule, üttel des: "Se on peaaego fölk mino praequine warandus, mis mina teile laenuks annan. Mina loodan et teie äda läbi mõistlikumaks lähetet, kerget meelt maha jättate ja aega mööda oolt kannate, kuida wölga wöite ärratasuda. Mul ei ole naist ega lapsi, sellepärast on se raha, mis teile annan, waestate warandus."

Ei ole wöimalik noote pealiko imelspanemist ja täno ülestääkida; tema nuttis veel ärdamalt fui enne, nuttis rõemo pisaraid, langes siis firilo-

öppetaja faela ümbert finni ja nuttis wanamehe rinnul tükki aega, enne fui üht sõna suust wälja joudis ütteida. Kui ülemine jälle sõna leidis, siis ütles tema: "Kuuväart firiko öppetaja! folme kuu pärast lõppeb mino wäeteenistuse aeg otsa. Süün, Jumala palge ees, tõutan mina teile, et mina tänavest pääwast teiseks inimeseks saan ja nõnda tahab elada, et trie minoga peate rahul olema." Öppetaja õnnistas teda, ja nõnda läks noormees saadub rahaga oma teed. Ja tema on niiud tõutust täielikult pidanud; sest seda kulla tompu, mis tema öppetajale laenuks wöetud raha tasotuseks oli saatnud, arvataks tuhat kaksjada rubla õbedat wäärt olewad; se fölk peab waestele osaks saama.

Kaliifornia - maa kulla - rikusest.

Ei ülemal jutus Kaliifornia rikusega koto saime, tahame siin natuke pikemalt õnnistut kulla maa warast lugejatele fuulutada, mis üks neist esimesestest kulla otsijatest sest asjast firjutab, kes sel puhul kogemata senna joudis, fui kulla leidmise jut lüsumata tõusis.

"Se oli Jüri kuul **1848**," — firjutab tema — "fui San Brantsioko linnas jut tõusis, et Saframento jõe kaldal liitwasõmera seest kilda eli leitud. Suurem ulk rahvast pani eotsalt jutu naeruks, funni pääw pääwalt uusi sõnumid senna joudis,